

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Testul 8

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Triunghiul Bermudelor este o zonă care poate fi identificată între Insulele Bermude și Florida, în Oceanul Atlantic. Această zonă este recunoscută pentru dispariția misterioasă a numeroase vase și avioane care trec prin acest loc. Ciudat este că în triunghi aparatele de orientare nu mai funcționează, iar motoarele cedează în mod inexplicabil. Primele consemnări ale evenimentelor ciudate din Oceanul Atlantic datează încă din anul 1493, când Cristofor Columb notează că busola* este nefolositoare aici, în zona cu apă mică și fără uscat.

Unii oameni de știință admit teoria existenței bulelor de gaz metan. Se pare că aceste bule din adâncul Oceanului Atlantic ar fi răspunzătoare pentru dispariția misterioasă a vapoarelor sau a avioanelor. Din cauza cantității foarte mari de gaz metan motoarele avioanelor care survolează* zona și cele ale vaselor se opresc imediat, iar la scurt timp, explodează.

De-a lungul a 500 de ani, aproximativ 1000 de dispariții misterioase au fost înregistrate. Paza de coastă a SUA recunoaște că a primit 8000 de cereri de ajutor și că s-au scufundat 50 de vase și 20 de avioane în ultimul secol. Multe teorii și legende au apărut de-a lungul anilor legate de puteri paranormale, tehnologii bizare, vârtejuri, condiții meteo, pirați*.

Câteva povestiri vechi rusești și articole susțin existența unui Triunghi al Morții în Marea Neagră, asemenea celui din Oceanul Atlantic. Triunghiul, cu o suprafață de 8 – 10 kilometri, s-ar deplasa dinspre Crimeea înspre apele românești. O poziție mai exactă ar fi în vecinătatea Insulei Șerpilor, la numai 45 de kilometri de Sulina. În povestirile rusești este descris un „vârtej alb” care înghite păsări, vase, mici insule.

Pe 5 decembrie 1945, când bombardierele americane Grumman dispăreau în Triunghiul Bermudelor, cinci avioane rusești dispăreau în Marea Neagră, la 70 de kilometri de țărmul Crimeei. În anii '90, un avion grecesc a dispărut de pe radar, la doar 40 de kilometri de țărmul românesc, iar un an mai târziu, 80 de oameni de pe o platformă marină rusească dispăreau fără niciun S.O.S. Aceste fenomene bizare sunt puse pe seama anomaliilor magnetice din mare. Potrivit unor cercetători, în adâncul Mării Negre se formează bule de gaz care ard la suprafața apei, ca în cazul Bermudelor.

Un al treilea triunghi misterios se află în partea estică a Pământului, în Oceanul Pacific. Locul cu pricina se numește Triunghiul Dragonului și se află între Insula Guam, Taiwan și Insulele Japoniei de Nord.

Ana Maria Olteanu, *Triunghiul Bermudelor. Curiozități despre locul misterios*,
www.momenteistorice.ro

*busola – instrument alcătuit dintr-un cadran și un ac magnetic care arată direcția nord-sud

*pirai – hoți de mare, corsari

*survolează – zboară cu avionul deasupra unui teritoriu determinat

Textul 2

Între timp, călătorul nostru, Anton Lupan, urca strada la deal, spre oraș, de zici că uitase de cufăr și de port. Curiozitatea din privirile lui nu mai părea așa de vie ca la început, ceea ce dovedea că locurile îi erau cunoscute și nu înfățișau pentru el nimic nou; în schimb, între sprâncene i se iviseră două cute grele, semnul unei neliniști, al unei mâhniri care nu se văzuse până atunci. Pe o parte și pe alta a străzii se înșirau magazine închise, cu drugi* de fier puși de-a curmezișul ușilor, prăvălii* cu obloanele trase, fiindcă era zi de duminică; cartierul, aflat între gară și port, trăia mai viu, pesemne, în zilele de lucru, când aici se vânturau mărfuri de la vapor la tren, sau de la tren la vapor, în locul acesta de înădătură a negoțului* dintre Apus și Orient.

Anton Lupan merse astfel pe trotuarul aproape pustiu, vreo câteva sute de metri, fără ca semnul de îngrijorare de pe chip să-l fi părăsit, până ce ajunse la biroul domnului Iacomachi, unde mai fusese o dată acum câteva luni. Nu nădăjduia să aibă o veste mai bună decât rândul trecut, totuși, de vreme ce era în oraș, inima nu-l lăsa să plece mai departe, înainte de-a afla dacă, prin cine știe ce minune, nu venise o știre nouă între timp.

Ușa biroului scoase din somnul lui duminical clopoțelul de alamă atârnat sus de pervaz ca la dughene* și frizerii, și o dată cu clinchetul care se răspândi, un băiețuș sări în picioare, cu ochii cârpiți, privind zăpăcit la noul venit.

— Unde-i kir Iacomachi? întrebă vizitatorul neașteptat. Drept răspuns, băiatul, care pesemne nu înțelegea graiul românesc, se repezi la o ușă din lături și începu să strige, în sus, spre capătul unei scări, cu glasul plângăreț și speriat, ca și cum ar fi cerut ajutor:

— Kiria! Kiria!

În liniștea desăvârșită a casei se auziră scările scârțâind sub pașii cumpăniți ai unui om greoi și nezorit și, după vreo douăzeci de scârțâituri, însoțite de suspine și mormăieli, kir lacomachi se ivi în ușă.

— Să mă ierți, kir lacomachi, dacă ți-am stricat tabietul*. Cred că mă mai ții minte; am fost la dumneata în noiembrie, anul trecut. Nu cumva s-a auzit ceva, între timp, despre Pierre Vaillant sau despre corabia lui?

Kir lacomachi se uită la el mirat sau poate chiar altfel, apoi ridică brațele spre cer.

— Ce mai vrei dumneata să afli despre o corabie care a pierit* acum cinci ani, pe timp de război?

Cu aceste cuvinte, negustorul trase din raft un catastif vechi, îl deschise într-un anumit loc și bătu cu dosul palmei în foaia îngălbenită de timp.

— Uite-aici! zise, citind în catastif. Marfă pornită de la Istanbul, la trei aprilie o mie opt sute șaptezeci și șapte...

Anton Lupan nu se aștepta la o altă veste. După ce își luă rămas bun de la negustor, ieși în stradă, îngândurat, întrebându-se ce rost mai avusese acest ocol, când era limpede că Pierre Vaillant pierise de mult? Să mai fi licărit oare undeva, în sufletul lui, vreo speranță, fără să-și dea seama de ea – să-l fi mânat vreun instinct?

Dar ocolul făcut zadarnic în căutarea unui prieten pierdut îi prilejui lui Anton Lupan să întâlnească alt om, prin una din ciudatele întâmplări ale vieții care îți scot în cale, când te aștepti mai puțin, tocmai pe cel de care ai nevoie mai mult.

adaptare după Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*

**drugji* – bare de fier

**prăvălii* – magazine

**negoț* – comerț, activitate de vânzare-cumpărare

**dughene* – magazine mici

**tabiet* – obișnuință, comoditate, confort

**a pierit* – a dispărut

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Cristofor Columb a scris prima dată despre fenomenele misterioase din Triunghiul Bermudelor.		
Disparițiile misterioase sunt puse, de unii oameni de știință, pe seama bulelor de gaz.		
Sunt consemnate patru zone (triunghiuri) în care dispar inexplicabil vapoare și avioane.		
Insula Șerpilor se află în Oceanul Pacific, în apropiere de Florida.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Triunghiul Dragonului se află:

- a) în Marea Neagră.
- b) în Oceanul Atlantic.
- c) în Oceanul Pacific.
- d) lângă țărmul Crimeei.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Orașul îi este cunoscut lui Anton Lupan.		
Anton Lupan merge pentru prima dată la kir lacomachi.		
Kir lacomachi are informații recente despre nava lui Pierre Vaillant.		
Băiatul care îl strigă pe kir lacomachi vorbește bine românește.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Pierre Vaillant este:

- a) patronul lui Anton Lupan.
- b) patronul lui kir Iacomachi.
- c) prietenul lui kir Iacomachi.
- d) prietenul lui Anton Lupan.

2 puncte

Răspunsul corect: .

5. Explică, în două – trei enunțuri, un motiv pentru care Anton Lupan îl vizitează pe Kir Iacomachi, valorificând textul 2.

6 puncte

6. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte din câmpul lexical al *mijloacelor de transport*.

4 puncte

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2.

6 puncte

8. Ești interesat de misterele lumii? Motivează-ți răspunsul, în minimum 20 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 1, cuvântul subliniat. 2 puncte

VAS, vase, s. n. **1.** Recipient de sticlă, de metal, de lemn, de pământ etc., de diferite forme și mărimi, care servește la păstrarea (și transportul) lichidelor, al unor materii solide sau ca obiect de ornament. ♦ Vase comunicante v. comunicant. ♦ Nume generic dat farfuriilor, oalelor, castroanelor etc. folosite la masă și la pregătirea mâncării. **2.** Vehicul pentru transportul pe apă al călătorilor și al mărfurilor; navă. **3.** Fiecare dintre formațiile tubulare închise prin care circulă sângele, limfa etc. în interiorul organismului. ♦ Celulă vegetală alungită sau tub capilar gol prin care circulă seva în plante. – Lat. **vasum**.***

Dicționarul explicativ al limbii române

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Toate cuvintele sunt corect despărțite în silabe în seria:

- a) ci-u-dat, mis-te-ri-oa-să.
- b) ce-de-a-ză, tri-unghi.
- c) te-o-ri-a, ce-reri.
- d) sup-ra-fa-ță, cer-ce-tă-tori.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Oamenii pornesc cu plăcere în căutarea mistere.

- a) unei;
- b) unor;
- c) unora;
- d) unui.

4 puncte

Răspunsul corect: .

B. Cercetătorii au reușit misterul Triunghiului Bermudelor.

- a) să descoperă;
- b) să descopere;
- c) să-și descopere;
- d) să se descopere.

4 puncte

Răspunsul corect: .

C. Există explicații pentru oprirea motoarelor.

- a) divers;
- b) diversă;
- c) diverse.
- d) diverși.

4 puncte

Răspunsul corect: .

4. Rescrie secvența „această zonă este recunoscută”, modificând numărul substantivului.

4 puncte

5. Completează tabelul de mai jos cu informațiile cerute.

4 puncte

În enunțul: „negustorul trase din raft un catastif vechi, îl deschise într-un anumit loc”, cuvintele subliniate au funcție sintactică de:

Cuvântul	Funcția sintactică
„negustorul”	
„(din) raft”	
„un catastif”	
„deschise”	

6. Scrie un text, de două – trei enunțuri, pe care intenționezi să-l trimiți prin sms unui coleg, prin care să-l informezi despre o nouă dispariție în unul dintre triunghiurile prezentate în textul 1. Vei utiliza un *adjectiv propriu-zis* și un *adverb*, pe care le vei sublinia.

8 puncte

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel.

4 puncte

Călătorile pe mare pot fii primejdioase dar fratele lui Elena le preferă.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, faptul că grija față de ceilalți este o valoare universală, valorificând textul 2 și experiența personală sau de lectură.

6 puncte

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care trece Anton Lupan, plecat în căutarea lui Pierre Vaillant.

14 puncte

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- să integrezi o descriere de tip portret sau tablou;
- să valorifici două informații din textul 2, altele decât cele date în cerință.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul de cuvinte indicat.
